

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési arak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Kinek lesz választójoga?

Tudnivalók a választói jogosultság szempontjából.

Országgyűlési képviselőválasztójoga van a férfinemhez tartozó minden magyar állampolgárnak, ha 1915. március 31-ig 30-ik évét betöltötte (kivétt képeznek a 4-ik hasábnban felsoroltak, akik már 24-éves korukban választók) állandó lakhelye van (legalább 1 éve Ujvidéken lakik) és a választói joghoz megkívánt különös kellékek valamelyikének megfelel.

Az állandó lakhely kelléke alól kivételnek:

- 1) Az állami vagy valamely törvényhatóság, község, közigazgatás, közalapítvány, állami vagy községi üzem, nyilvános számadásra kötelezett vállalat vagy egyesület tisztviselője
- 2) bevett vagy törvényesen elismert válásfelekezettnek hivatalos alkalmazásban levő lelkésze; vagy
- 3) nyilvános jellegű tanintézetnek tanára vagy tanítója,
- 4) egyetemet vagy más főiskolát végzett, ha állandó foglalkozása vagy állása van, vagy
- 5) Az Országos Színesegyesület tagja.

Ezek bármely rövid ideig laknak is Ujvidéken, választók lesznek.

Aki irni-olvasni tud és 30 éves

térfi, magyar állampolgár, legalább egy év óta ugyanegy községben lakik, anélkül, hogy legalább 6 elemi iskolája volna ha

- 1) legalább 20 korona egyenes állami adóval van megróva;
- 2) vagy iparendedély vagy iparigazolvány alapján önállóan ipart vagy kereskedést űz, illetve folytat, ha legalább egy segédmunkást állandóan alkalmaz, vagy ha nem alkalmazna egy segédmunkást sem, akkor egy adónemből legalább tíz, vagy több adónemből együttvéve legalább 20 korona egyenes állami adóval van megróva.

3) olyan alkalmazott aki:

- a) ipari üzletben, vagy vállalatban nem csupán alkalmilag fel fogadott napszámoként van alkalmazva, ha vagy iparostanoc volt és erről az iparhatóságtól bizonyítványt kapott, vagy ha nem volna tanoncbizonyítványa, akkor az utolsó 5 éven belül akár egyfolytában, akár megszakításokkal legalább 3 éven át ugyanazon szakmában dolgozott
- b) vagy aki az őstermelés körében vezetőmunkái vagy felügyelői tenni valókat végez,
- c) vagy közszolgálatban vagy magánszolgálatban ugyanannál a munkadónál bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta van állandóan alkalmazva,
- 4) aki valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában, mint segítő családtag működik,
- 5) aki katonai vagy csendőri szolgálatban altisztii fokozatot ért el.

Ezeknek az irni-olvasni tudóknak vizsgát kell tenniük és ezeknek jelentkezési ideje május 11-én, már letelt. Akik jelentkeztek írás-olvasási vizsgára **írásbeli meghívót** kapnak a polgármesteri hivataltól, hogy mikorra bocsájtják őket vizsgára. **Tartsa mindenki legszentebb polgári kötelességének a vizsgán megjelenni.** Aki meghívót nem kapott, vagy akit a bizottság elutasított jelentse ezt azonnal a Munkásotthonban (Arany-utca 3.) **Pontosan amikor a meghívó szól, jelenjen meg mindenki, nehogy választói jogától elússék.**

Aki irni-olvasni nem tud, magyar állampolgár és 30 éves férfi legalább egy év óta ugyanegy községben lakik, csak akkor lehet választó, ha legalább 40 korona egyenes adóval van megróva.

Fontos! Az adóhátralék nem akadály a választói jogosultságnak.

Az adószámításnál a több községben kirótt egyenes állami adó összeadható. Egyenes állami adó alatt azt a föld-, ház-, kereset-, tőkekamat és járadék vagy bányaadót kell érteni, melylyel a választó a névjegyzék elkészítését megelőző évben volt megróva. A választó adójába be lesz tudva a közös háztartásban élő feleség és kiskorú törvényes gyermekek föld és házádjája is!

Aki valamely középiskolát,

(főgymnázium, felsőkereskedelmi, főreáliskola gazdasági, erdészeti, bányászati, művészeti, ipari, közlekedési szakiskolák valamelyikét, vagy tanítóképzőt, katonai vagy hadapródiskolát, haditengerészeti akadémiát)

annak legmagasabb osztályát sikerrel elvégezte

vagy olyan állása vagy foglalkozása van, vagy volt, amelynek betöltéséhez a törvény értelmében ugyan-e tantézetek elvégzése szükséges.

Ezek minden egyéb nélkül már 24 éves korukban választók.

Az is választó, ha csoportba tartozik, ha csak 1915. március 31-ig lesz 24 éves.

Mindezen csoportba tartozók jelentsek be levelezőlapon **nevüket, címüket, képzettségüket az Arany utca 3. szám** alatt a Munkásotthonban működő bizottságnak, mely annak idején fel fogja hívni a figyelmét, hol és mikor kell jelentkeznie.

Aki 6 elemi osztályt

vagy 4 elemi és valamely középiskolát, vagy a polgári iskola **két osztályát** vagy 4 elemi és az iparos és kereskedőtanonciskola **második osztályát**, vagy az elemi 4 osztálya **nékül** az iparos és kereskedőtanonciskola **harmadik osztályát**, végül aki államilag szervezett megfelelő valamelyik ipari szaktanfolyamot **sikeresen elvégezte**, és magyar állampolgár, legalább egy év óta ugyanegy községben lakik, 30 éves férfi, ha **ezen fenti iskolákon kívül**

- 1) legalább 2 korona egyenes állami adóval van megróva.
- 2) vagy iparendedély, vagy iparigazolvány alapján önállóan ipart űz, vagy kereskedést folytat.
- 3) olyan alkalmazott:
 - a) aki ipari üzletben vagy vállalat körében (kereskedelem és közlekedési vállalatok is bele vannak értve) **bármilyen idő óta**, (nem mint alkalmilag elfogadott napszám) alkalmazva van,
 - b) aki az őstermelésben vezetőmunkái vagy felügyelői teendőket bármilyen rövid idő óta lát el
 - c) az a) és b) pont alá nem eső az az alkalmazott, aki ugyanannál a munkaadónál legalább 3 éve van alkalmazva, vagy,
- 4) valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vállalatában mint segítő családtag működik.
- 5) aki katonai vagy csendőrségi szolgálatban altisztii fokozatot ért el.

Mindezen csoportba tartozók jelentsek be **nevüket, címüket képzettségüket az Arany utca 3 sz. alatt** Munkásotthonban működő bizottságnak mely annak idején fel fogja hívni a figyelmét, hol és mikor kell jelentkeznie.

Aki

a képviselőválasztóknak az 1913. é. érvényes névjegyzékbe jogerősen fel van véve, és e törvény értelmében a választásra jogosultak közül kivéve vagy kizárva nincs választójogát megtartja mindaddig, amíg régi jogcíme változatlanul fennáll ugyanabban a községben, amelynek névjegyzékébe az 1913. évre felvették.

Az a közalkalmazott, aki az 1913. évre érvényes névjegyzékbe jogerősen fel van véve, áthelyezés esetén se veszti el választói jogát és az ilyen közalkalmazottat új állomási helyének választói névjegyzékébe kell régi jogcímen felvenni.

Nem lehet választó:

- a) a gondnokság alatt álló vagy akinek kiskorúsága meghosszabbított,
- b) aki elmebeteg,
- c) aki közsegegyben részesül,
- d) aki vagy akinek közös háztartásban élő felesége bordélyüzletet tart,
- e) aki nyilvános helyen botrányt okozó szerség miatt 2 éven belül öt koronát meghaladó pénzbírságra legalább 2 ízben jogerősen elítéltetett ha utolsó büntetése óta 1 év nem telt el.
- f) akinek választójogát a bíróság felfüggesztette.
- g) aki büntet vagy vétség miatt el van ítélve, az ítélet jogerőre emelkedésétől a kiszabott büntetés kiállásáig,
- h) aki nyereségvagyból elkövetett, vagy az állam ellen irányuló vagy a büntettekéről és vétségekről szóló 1878. évi V. t.-c. 172. §. vagy a kivándorlásról szóló 1909. II. tekbe ütköző büntet vagy vétség miatt jogerősen szabadságvesztés - büntetésre volt ítélve, a kiszabott büntetés kiállásától számított öt év alatt,
- i) aki politikai jogának gyakorlásának felfüggesztésére jogerősen ítéltetett.
- j) aki állampolgárságát a névjegyzékbe való felvétel óta elvesztette.

Szinház

Ma este bezárulnak a színház kapui. A magyar színészek távozását hosszú idők óta nem fájlalta annyira a közönség, mint most midőn Füredi Béla elsőrangú művész csapatától búcsúzunk. Ilyen kedves és mindenkinek nagyon rokonszenves társulat nem volt még Ujvidéken. A rendezőség mindenben a közönség izlésének hódolva legujabb színművek egész láncolatát hozta színre, oly művészi tökéletes előadásban, melyre nincs példa Ujvidék színházi történelmében. Az utolsó hét a legnagyobb siker jegyében folyt le.

Szombaton tulsufolt ház előtt Bródi Sándor szenzációs tárgyú „Timár Liza” c. erkölcsrajza ment. Az előadás magas művészi nivón állott. Kondrát Ilona a címszerepben elsőrendű alakítást nyújtott. A háziasszony szerepét Majthényi nagy fölénytel és természetességgel játszotta. Somlár az öreg Timárt mutatta be nagy eredetiséggel. Ujj Kálmán Kunó gróf szerepében gyarapította eddigi sikereit. Timárné szerepében Sárközy Blanka ügyesen játszott. Capriera nyug. tábornok szerepében Rákossy Ferenc élethű maszkjával és nagy művészettel megjátszott kitűnő eredeti alakításával nagy feltűnést keltett kis szerepében. Kisebb szerepekben jók voltak Szücs Irén, Galetta Ferenc, Matány, Dinyési Juliska, László Tivadar, Lorand Vilmos.

Vasárnap d. u. „Buda gyöngyét” ismételték meg. Este a Mandarin című angol kínai játék került bemutatásra fenomenális sikert aratva. A címszerepét Majthényi László oly közvetlenséggel és nagy művészettel játszotta, hogy némely jeleneténél Hegedüs Gyulát véltük látni benne. Kitűnő partnere volt Kondrát Ilona. Jól alakított Somlár Zs. Ugy az összes szereplők játéka, mint a rendezés és kiállítás elsőrendű művészi fényű volt. A közönség nagy ovációkban részesítette az összes szereplőket.

Hétfőn a szezon sláger operetteje a „Nemtudomka” került előadásra zsuffolt ház előtt. A legnagyobb sikert Rákossy Ferenc eredeti közvetlen alakításával aratta. A közönség hatalmas babér koszorúval lepté meg. Teleki Ilona a címszerepben aratott osztatlan sikert. Horváth Mici kedves játékaival és bájosan lejtett táncával tünt ki. Jók voltak Matány, Ujj Kálmán, Somlár, Szücs Irén, Galetta és a többi kisebb szerepek alakítói is.

Kedden újból ment a „Nemtudomka” bájos kis operett.

Szerdán Biró Lajos Utolsó csók” című sziműve ment. Kondrát Ilona, Majthényi László, Loránt Vilmos arattak elsőrendű alakításukkal zajos tapokat.

Csütörtökön megismételték a „Mandarin” című hatásos sziművet, melyen Majthényi és Kondrát felülmulhatatlan alakítást nyújtottak. Ez követte: Mascagni világhírű operája a „Parasztbecsület” Óriási sikert aratott Santuzza szerepében Teleki Ilona, Turiddi szerepében Halmos, a remek hangú tenorista, Alfio szerepében Bihary Sándor. Kisebb szerepében jó volt Zalay Margit. A zenekar fényesen megállta helyét.

Pénteken Heltay Jenő pompás színjátéka a „Tündérlaki lányok” került bemutatásra. Maga a darab szellemes öletekben gazdag mű. A szereplők élőkön Kondrát Ilonával nem maradtak a Vigszínházi szereplők mögött. Kondrát Ilonát illeti a siker oroszán része. Pintér Böske ezúttal is nagyon kedves és ügyes volt Sári szerepében. A mama szerepét Sárközy Blanka megszokott természetességgel

kreálta. Jók voltak kisebb szerepekben Dinnyési Juliska, Várnay Janka és Szücs Irén. A báró szerepében Ujj Kálmán elegáns volt. László Tivadar ügyes és kellemes játékaival tünt ki. Sokat nevetett a közönség Loránt Vilmos kis-sé túlzott alakításán; ő inkább cirkuszi birkozót mint tornatanárt mutatott be. Az előadás megérdemelt zajos tetszést aratott.

Szombaton ismét a „Tündérlaki lányok” kerültek színre.

Vasárnap délután „Katonadolog” este „Tökéletes feleség” Lehár új operetteje kerül búcsú előadásként bemutatásra.

A színészeket 2 hónapig csepültük, hálátlanok lennénk irántuk ha a közönség hibáit szó nélkül hagynánk. Nem tud néhány ember leszokni a későn jövőről, melylyel annyi kelemetlenséget okoz a már bent ülőknek és az előadóknak. A mint megfigyeltük mindig olyanok késnek el, akik már akár délután 4 órakor ott lehetnének. Voltak és vannak olyanok akik minden tapsra pisszegnek és a legnagyobb csendben elég hangosan magyarázzák a szomszédjuknak a darab cselekményét, mintha a körülötte ülők kíváncsiak lennének. Ezekről igazán könnyen le lehetne szokni.

Tehát a viszontlátásra Füredi Béla ily kitűnő társulattal és akkor a jövő évi színházi szezon is a közönség nagy foku pártfogása és támogatása mellett a siker jegyében fog lefolyni, mint az ideit.

H I R E K.

Kinevezés. Az ujvidéki munkásbiztosító választott bíróság elnökévé az igazságügy-miniszter Vékey Zoltán és helyettes elnökévé Molnár István ujvidéki törvényszéki bírákat három év tartamára kinevezte.

Közigazgatási bizottsági ülés. A közigazgatási bizottság Matkovits Béla főispán elnöke alatt e hó 14-én — csütörtökön — d. e. 11 órakor tartotta rendes havi ülését, melyen folyó ügyeket tárgyaltak.

Összedőlt épület. A helybeli polgári céllövész egyesület tulajdonát képező a II. Rákóczi Ferenc-úton levő vendéglő egy oldalfala csütörtök reggel valószínűleg talajszüppedés következtében bedőlt, s utána szakadt a tetőzet egyrésze is. Szerencse, hogy a bedőlés már nappal történt és így emberéletben, miután a ház azon részében senkisé nem tartózkodott, kár nem esett, azonban a vendéglős butorzatának nagy része tönkrement.

Közügyülés. Az ujvidéki polg. céllövész egyesület ma vasárnap délután 3 órakor egyeleti helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya az összedőlt vendéglő épület sürgős felépítése.

Országos vásár. Ma van május havi országos vásárunk, amely tekintve a zord időt, nagyon jelentéktelennek ígérkezik.

A választók összeiró küldöttsége. Az új választójogi törvény értelmében összeiró küldöttségek állítják össze a választók

névjegyzékét. Ezeknek a működésének idejéről a Határőr kellő időben tájékoztatni fogja a polgárságot, mely viszont tartsa kötelességének polgári jogának megszerzése érdekében a szükséges okmányokkal felszerelve kellő időben az összeiró küldöttség előtt megjelenni és választói jogát a névjegyzékbe történendő felvétellel által biztosítani. Az összeiró küldöttség tagjai esküt tesznek arra, hogy mindazokban a tennivalókban, amelyek a törvény értelmében az összeiró küldöttségre vannak ruházva, részlehajlás nélkül lelkiismeretesen fognak eljárni! Aki ezt az esküjét megszegi, az büntetőjogilag és amennyiben tisztviselő, azonfelül fegyelmiileg is felelősségre lesz vonva! Az összeiró küldöttség eljárása nyilvános és azon bárki jelen lehet.

Meghívó. Az Ujvidéki Patronage Egyesület f. évi május hó 17-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a Magyar Kaszinó helyiségében közgyűlés tart, melynek tárgyszava: 1. Titkárválasztás. 2. Beszámolás az egyesület eddigi működéséről. 3. Indítványok.

Üdvös rendelkezés. Payerle Nándor rendőrfőkapitány a következő a nagyközönség szempontjából mindenestre üdvös és megnyugtató határozatot közölte a gépjárműtulajdonosokkal. A gépjárművek közötti forgalmáról szóló szabályzat 57000.910 B.M.R. 53. §-ában gyökerező jogomnál fogva eltiltom, hogy az Andrassy-utcában gépjármű közlekedjék; ezen tilatom megszegése a szabályzat 80. §. értelmében 200 k.-ig terjedő büntetéssel sújtható kihágást képez. Indokok. Ezen utcában több iskola van, az utcának Ferenc József-tér felőli torkolatánál pedig a katolikus templomudvarban lévő iskolák tanulóinak legnagyobb része az uttesten áthaladni kénytelen, minél fogva az iskolába menés és onnét való távozás alkalmával igen sok gyermek a gépjárművek általi elgázolás veszélyének van kitéve. Ismételt figyelmeztetésem, s a rendőrszemek állandó gondos őrködése dacára az Andrassy-utcában már történt elgázolás, f. hó 9-én pedig a véletlen háritott el egy újabb balesetet, mely okból fenti határozatot kellett hoznom, annál is inkább, miután azon utvonalak, melyekbe az Andrassy-utia torkollik, csekély kerülővel minden oldalról megközelíthetők. Jelen véghatározatot írásban kiadom a gépjárműtulajdonosoknak, a katonai állomásparancsnokságnak, meghirdetés végett az összes helyi lapoknak és az érdekelt iskolák igazgatóságának, ugyszintén az ellenőrzés gyakorlása végett az egész rendőrségnek azzal, hogy meg nem elegendő érdekelt fél hivatalomnál 15 nap alatt felelősséget jelenthet amely be, azonban végrehajtásra halasztó hatálylyal nincs.

NESTLÉFÉLE
régbevált GYERMEKLISZT

Próbadobozokat, valamint orvosi röpiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a HENR NESTLÉ cég, WIEN, I., Biberstrasse 194 P.

Polg. lövöldenkben a múlt vasárnap a 200 lépés távolságu öt körös táblára 535 lövést tettek. Díjnyertesek lettek mélylövésért: 1. Derner Lipót (szeg), 2. Illin Dusan 136., Burman Sándor 194, Lobenstein Károly 200 és ifj. Kott 388 osztós ötösért; találó lövésekért: 1. Grossinger János 14/29. 2. Lobenstein Károly 12/23 és 3. Hohlfeld József 12/15 találóval. Ma vasárnap ugyanazon távolságra és lapokra történik a lövészet. A lökért ünnepélyes megnyitása jövő vasárnap e hó 24-én lesz.

Az önkéntes vörös-keresztes ápolónok vizsgálja. Az Ujvidék városi vörös-kereszt választmány önkéntes betegápolónői tanfolyama f. évi május hó elején befejeztetvén, május hó 11. és 12. napján a vizsgák is megtartottak, még pedig kiváló eredménnyel. A vizsgák a városi kórházban a városi választmány képviselőjében Forster Géza vár. tanácsos ügy. alelnök, egyesületi megbízott és Dr. Schosberger Sándor kórházigazgató elnöke alatt Dr. Wagner Károly és Dr. Koda Sándor tb. vár. főorvosok és egyesül. választmányi tagok jelentésében tartottak meg. A jelöltek és a megjelent oktató orvosok üdvözlése után a kérdéseket Dr. Brezovszky Nándor sebész, Dr. Trifkovic György belgyógyász, Dr. Stojakovic Jęta szemész főorvosok és Dr. Schosberger Sándor kórházigazgató főorvos intézték a tanfolyam hallgatóihoz, a kik csaknem kivétel nélkül meglepő készütséggel feleltek a feltett kérdésekre és szabatos feleleteikkel gyönyörködtették a bizottságot, mely a hölgyeket kiváló készütségük alapján képesítette. Az elnöklő megbízott a vizsgáló hölgyeknek lelkes ügyszeretettük és fáradhatlan szorgalmukért továbbá a kórházigazgató, és vizsgáló főorvos uraknak, valamint Dr. Machmer, Dr. Mandl és Dr. Kerényi kórházi alorvos uraknak buzgó fáradozásaikért hálás köszönetet mondott. Vizsga után a hallgatók az orvosi karral és a vizsgáló bizottsággal a kórház szép kertjében lefényképeztették magukat, mely jól sikerült csoportkép bizonyára kedves emlékül fog szolgálni az első tanfolyam hallgatóinak és emlékeztetni fogja őket jövőbeli magasztos hivatásukra. A vizsgázott hölgyek a következők Bocanty Anna, Bocarity Milica, Csupits Jánosné, Farkas Eszti, Herschán Helén, Honatovic Jolán, Jankovic Györgyné, Jorabett Viktoria, Kirchner Stefánia, Kirchner Irén, Dr. Klein Lipótné, Klein Roza, Komlós Irén, Komlos Rezsóné, Dr. Konyovic Györgyné, Könyves Toth Elli, Ländler Elza, Dr. Lusztig Nándorné, Mária Berta, Mária Febrania, Mária Konstantina, Mária Polyxena, Mária Sylvia, Mária Tadea, Márton Ágostonné, Parabak Mária, Puskár Györgyné, özv. Rapp Jakabné, Radoszavlyevics Mária, Schneidenwird Katalin, Stessel Rudolfné és Wirth Gyuláné.

Színészeink. Ma vasárnap bucsuznak két előadás keretében színészeink. A délutáni előadás „Katonadolog“ Zerkovits operettje, az estin pedig a „Tökéletes asszony“ Lehár Ferencz operettje kerül színre.

A fagyos szentek. Szervác, Pongrác és Bonifác ezidén elég jól viselték magukat, mert ha hüvös időt hoztak is, a fagytól megkíméltek benünket.

A színügyi bizottság e héten tartott ülésében úgy határozott, hogy a színházat a jövő színiévadra pályázat mellőzésével újlag Füredi Bélának adta ki, aki reméljük jövőre is meg fog a beléje helyezett bizalomnak felelni és városunkban az ideihöz hasonlóan erővel és műsorral fog bevonulni. A viszontlátásra.

Felkérteünk a következő sorok közlésére. *Fontos! Vasárnap május 17-én reggel 8 órakor* veszik kezdetüket a választói jog megszerzése céljából tartandó *írás-olvasási vizsgák*, a melyhez a bizottság *előző külön írásbeli meghívókat* küldött szét. Minthogy nincs módunkban meg tudhatni, kik kaptak most *vasárnapra* meghívót, felkérjük, amennyiben vasárnapra *meghívót* kapott, hogy *vasárnap reggel 8 órakor a városházán* annál is inkább megjelenjen, mert *távolmaradása esetén vizsgára többé nem bocsájtatnak és nem nyerhetnek választójogot.* Ép ezért mi is kifejezetten arra kérjük, hogy a *vizsgán pontosan* jelenjen meg és *szerezze meg* magának a vizsga sikeres letételével *legszebb polgári jogát.* Amennyiben a *jelentkezésnél* elmulasztotta, vigyen magával olyan hivatalos okiratot (keresztlevelet, munkakönyvet, katonakönyvet), amelylyel *előzetesen* kétségtelenül igazolni képes lesz. Aki a *vizsgát sikeresen* letette, az nyomban *bizonyítványt* kap. Akit a bizottság elutasít, jelentse azt azonnal a *Munkás Otthonban* (Arany-utca 3.) Aki *most vasárnapra nem* kapott meghívót, a legközelebbi *vasárnapra* kap meghívót és akkorra pontosan legyen a vizsgánál. Aki *jövő vasárnapra se* kap meghívót, *jelentse azt is a Munkás Otthonban* (Arany-utca 3.) *A végrehajtó bizottság.*

Uj közjegyző a megyében. Az igazságügyi miniszter apatini közjegyzővé dr. Földes Béla, élesdi gyakorló ügyvédet nevezte ki.

Adófizetés iránti hirdetmény. Alulírott városi tanács ezennel felszólítja mindazokat, akik a községi adókönyvben előírt az 1909. évi XI. t.-c. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közhírré tételétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 23-áig a városi adópénztárnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni. Ujvidék szab. kir. város tanácsa. 1914. évi május hó 15-én. Dr. Demetrovits Vladimír kir. tanácsos, polgármester.

Rohitsi

Tempel -forrás. Szénasavdús, diétetikus, üdítő asztali ital. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria Legteljesebb gyógyforrás. - Indikálva: idült gyomorurattal, székrekedéssel, Bright-féle vesebajnál, lépdeganattal, méh- és sárgaságnál, anyagcsere betegségeknél, a légutak hurutos bántalmánál.

Donati a maga nemében a leggazdagabb tartalmú gyógyforrás legerősebb hatású. Főképpen indikálva: idült bélhuruttal, obstitációnál, epekövel, elhízásnál, csúszlós és onkorbetegségnél.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.

Főraktár Magyarország részére: **Rohmann József, Budapest V., Balthary-utca 6.**

Közgazdaság.

A magyar föld termőképessége.

A magyar gazda azt hiszi, hogy egy-egy jó esztendőben mikor fagy, szárazság, jégeső, rozsdakár nem éri vetését, olyan jó termést ad földje, hogy

annál jobbat már elérni seholye lehet. Pedig ebben a feltevésében nagyon csalódik, mert bár más országok földjéhez viszonyítva a mi földünk minősége kitűnő, mégis kisebb termést ad az, mint a minőt más országok gyengébb földje adni szokott.

Ne tekintsük azt, hogy Németország földje éper kétszer annyi termést ad mint Magyarorszáé, hanem nézzük csak a szomszédos Ausztria termésátlagait és arról fogunk meggyőződni, hogy Ausztria földje nemcsak hogy nagyobb terméseket ad mint Magyarország sokkalta jobb földje, de termésátlagai is inkább fokozódnak mint Magyarorszáé.

Nem akarjuk e helyen részletes statisztikai adatokkal utatni az olvasót, csak annyit említnék fel, hogy míg Ausztriának termésátlagai a négy főkalászosban az utóbbi 13 év alatt 44%-al emelkedtek, addig Magyarország termésátlaga ugyanazon idő alatt, ugyan ezen négy főkalászosnál csak 23%-al. S míg 1890-ben Magyarország 13 $\frac{1}{2}$ millió métermázsával mutatott fel nagyobb termést négy főkalászosában mint Ausztria, addig 1913-ban már csak 3 $\frac{1}{2}$ millió métermázsával. Ha tehát Ausztria gabonatermésének emelkedése továbbra is ilyen mérvet ölt, Magyarország pedig továbbra is ilyen lassu léptekkel halad, akkor néhány év múlva Ausztria már több szemes terményt produkál mint Magyarország, vagyis nemcsak ipara terén, de a mezőgazdasági téren is vezetni fog.

Ennek a körülménynek oka egyedül az, hogy Magyarországon nem trágyázunk kellőleg, s ennek következtében a földek nem adhatnak olyan nagy termést mint azon országok földjei, a melyek sokkalta jobban lesznek trágyázva úgy istálló, mint műtrágyák segítségével. Magyarországon csak egy tized annyi műtrágya fogy el k. holdanként átszámítva mint Németországon és csak fél annyi mint Ausztriában. Ne csodálkozzunk tehát azon, hogy ezeknek az országoknak termésátlaga sokkalta nagyobb, mert tudni kellene nekünk is, hogy a növények nagy termést csak az olyan földekben adhatnak, a melyben sok a növényi tápláló anyag. Miután pedig ezt a sok növényt tápláló anyagot egyedül istálló

Berson

számos előny miatt csodálatra méltó.

Hummisarok

Kéltemes, zajtalan, tartós, elegáns.

trágyával nem juttathatjuk bele a talajba, mert csak fél annyi istálló trágyánk van, mint a mennyire szükség lenne, következképpen hozzá kell nyulni nekünk is a műtrágyák — főleg pedig a foszforsav tartalmú műtrágyák használatához, mert nincs egyetlen gazdasági eljárás sem, a melynek segítségével olyan kevés tökebefektetéssel, olyan gyorsan és olyan nagy mértékben emelhetnők termésátlagainkat, mint a célszerűen alkalmazott műtrágyákkal.

Ha őszi buzáját és rozsát minden gazda szuperfoszfátot talajba vetné — ha tehát kat. holkanként vetőszántás előtt 150—200 kg. szuperfoszfátot szor- na ki, akkor rövidesen odaemelkedne termésátlagunk, mint ahogy Ausztriáé áll, miáltal nem csak az egyesekre hára- molna kat holdanként 30—60 koronával több tiszta haszon, hanem országunk jövedelme is közel egy fél milliárddal emelkedne.

Amit sok ezer

háziasszony magasztalólag dicsér, annak jónak kell lenni. — A „Valódi“ : Franck: kávépótlék joggal kedvence a legtöbb háziasszonynak. — Szíveskedjék 1 csészével megpróbálni.

mg em 181/26117

Irodalom.

„A Hadsereg“ képes folyóirat legutóbb érkezett száma ismét szebbnél szebb és igen érdekes képeket közöl. A szövegbeli rész csupa aktuális eseményt és érdekes hírt ölel fel, illusztrációi közül, melyek általános feltűnést keltenek, kiemeljük királyunknak és Erzsébet királynéknak 60 év előtti arcképét, számos képet Fejérváry testőrkapitány életéből, temetéséről, bemutat néhány amerikai hadihajót, melyek a Mexikóval való konfliktusban a napilapok által gyakran lettek emlegetve. A Hadsereg minden könyvkereskedésben kapható, egész évi előfizetési ára 12 K., ¼ évre 3 K.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

SZLIÁCS ACÉLFÜRDŐ

FELSŐ-MAGYAROSZÁG

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. Idén május 15-től szeptember 30-ig. Felülmúlhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulás ellen. átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. Nadosy István igazgató-főorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás-árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a:

Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom m.)

Apró, fürgé manók nemcsak a regékben léteznek, hanem minden háziasszonynak is segédkeznek, ha Dr. Oetker sütőporát szerzi be, mert akkor mást sem kell tenni, mint az Oetker-csomagokon előírtakat a legfinomabb süteményhez előkészíteni s egy negyedórát a vegyítésre és keverésre fordítani. További fél óra múlva a legfinomabb süteményt, a legizesebb tésztát adhatja fel az asztalra. Mert Dr. Oetker sütőpora feleslegessé teszi a tészta kelését, minden tészta, mely Oetker előírása szerint készül, azonnal süthető és omlós, jóízű, tápláló tésztát ad. Ezért okos háziasszonyok csak sütőport használnak „Világos fő jelzéssel, amely a legjobb.

Eladó.

Egy sörkészülék, két sörcsap, egy nagy sátor összes mellékletekkel, egy pálinkafőzőkazán hozzá tartozó kelékekkel, továbbá bor és pálinkás hordók különféle nagyságban, nagyobb mennyiségű akáca, minden használatra, egy 9 öles akácfából már ácsmester által elkészült csak össze állítandó hambár, kukoricagőré eladó. Miután férjem már hosszabb idő óta beteg, azért olcsón kapható. — Bővebbet:

DÁBITS BOZSANA
Boldogasszonyfalva (Gospodince).

9494. sz. 1914.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Pünkösdi

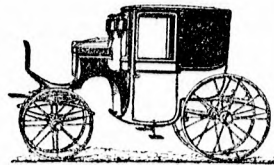
országos vásár

folyó évi május hó 28-ától bezárólag június hó 1-éig fog megtartatni. **Mindentféle állat felhajtása az országos vásárra május hó 28-ától, csütörtök reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.**

Temesvárott, 1914 évi április hó 6-án.

A városi főkapitányságtól:
BEE FERENC, főkapitány.

Telefon 134.

Artegyzék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.
Reich Mátyás és Lebherz Károly
UJVIDÉK, (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági kocsik, mentő- és halottas kocsik, omnibuszok és luxus-szánkok, a legegyszerűbbtől a legfinomabb ki-
:: vitelig, állandóan készletben. ::

az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

Hirdessünk

a HATÁRŐR-ben.

STEFANOVITS

Kávé!

Nyomatott a „Gutenberg“ villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Ujvidéken.